

EBH/60/2014

Év

2014

Védett tulajdonság:

Fogyatékoság

Diszkrimináció területe

Szolgáltatás

Diszkrimináció típusa

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Befejezőmód

Jogsértést megállapító döntés

A mozgásszervi fogyatékos, kerekesszékes közlekedő kérelmező panasszal fordult a hatósághoz, mert nem tud bejutni a lakóhelyén működő gyógyszertárba, az épület nem akadálymentes. A kérdéses gyógyszertár bejáratához lépcsőkön lehet csak feljutni, a bejárat, illetve a bejárat ajtó szűk, beljebb újabb ajtón kell áthaladni, és az ajtóknál küszöb van, ezért kerekesszékesekkel bejutni nem lehet. A gyógyszertár szolgáltatásait kérelmező úgy veszi igénybe, hogy járókelőket kér meg, akik jelzik a gyógyszertárban, hogy kint vár. A lépcső alján is van egy csengő, amellyel jelezni tud, de az nem működik mindig. Amíg a kérelmező a gyógyszertáron kívül, az utcán a kiszolgálására vár, ki van téve az időjárás viszontagságainak. Kérelmező az épületről készült fotókkal támasztotta alá a panaszt.

A gyógyszertár eljárás alá vont üzemeltetője arra hivatkozott, hogy az épületet bérlő, a bérbeadó cég pedig felszámolás alatt áll. Az épület használatát a mozgáskorlátozottak számára úgy biztosítja, hogy csengőt szerelt fel, és a kiszolgálás az épületen kívül történik. Ezt a megoldást kérelmezőn kívül más mozgáskorlátozott személy nem kifogásolta. Szakértői véleményt csatolt az épület akadálymentesítésének lehetséges megoldásairól és azok költségéről, illetve azzal érvelt, hogy az árrésből több millió forintos beruházás nem valósítható meg.

A hatóság megállapította, hogy a kérelem alapos.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) 8. § g) pontja alapján közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül, ha valaki, vagy valamely csoport fogyatékosága miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne. A törvény 4. § k) pontja alapján az egyenlő bánásmód követelményét az egészségügyi ellátást nyújtó szolgáltatók kötelesek megtartani.

A biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény 2. § (3) bekezdése alapján a gyógyszertár egészségügyi szolgáltatást végző egészségügyi intézmény.

Az Ebktv. 5. § b) pontja alapján továbbá az egyenlő bánásmód követelményét az adott jogviszonyban köteles megtartani az, aki az ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségeiben szolgáltatást nyújt vagy árut forgalmaz. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (Fot.) 7/A. § (1) bekezdése alapján a fogyatékos személy számára a törvényben meghatározottak szerint biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A Fot. 4. § fe) pontja alapján közszolgáltatás minden olyan hatósági engedély vagy hatósági kötelezettség alapján végzett nyilvános szolgáltató tevékenység, amely település vagy településrész közellátását szolgálja, használata nem korlátozott, illetve nem korlátozható. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2. § 1. pontja alapján akadálymentes az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük.

A Fot. egyértelműen rendelkezik arról, hogy a közszolgáltatásokat hozzáférhetővé kell tenni a fogyatékos személyek számára. E kötelezettség a gyógyszerterek szolgáltatásaira is vonatkozik. A kötelezettség előírása a fogyatékos személyek esélyegyenlőségét szolgálja, annak elmulasztása sérti az egyenlő bánásmód követelményét. A járdán, fedetlen helyen, az időjárás viszontagságainak kitett környezetben a kiszolgálás – ide nem értve a készenléti vagy ügyeleti időben a gyógyszer kiadó ablakon történő kiszolgáltatását – sérti az emberi méltóságot, nem biztosítható így a betegséggel összefüggő információk illetéktelenek tudomására jutásának megakadályozása sem. A hatóság nem fogadta el eljárás alá vont érvelését az épület bérlésére vonatkozóan. A bérleti szerződés szerint a tulajdonos hozzájárulása lenne szükséges az akadálymentesítéshez. Eljárás alá vont nem bizonyította, hogy megkereste volna a tulajdonost ez ügyben, egyébiránt pedig a közszolgáltatás nyújtójának kötelezettsége arról gondoskodni, hogy szolgáltatása egyenlő eséllyel legyen hozzáférhető a fogyatékos személyek számára. Az ő felelősségi körébe tartozik, hogy a szolgáltatást milyen tulajdonságokkal rendelkező épületben nyújtja. Az, hogy a lépcsős bejáratú épületben működik a gyógyszerter már évtizedek óta, és eddig ezt kérelmezőn kívül más nem sérelmezte, nem teszi az állapotot jogszerűvé és az eljárás alá vontat nem mentesíti törvényi kötelezettsége alól.

Nem fogadta el a hatóság az eljárás alá vont által benyújtott szakértői vélemény megállapításait sem kimentésként, ugyanis a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításának elmulasztását sem műszaki, sem anyagi problémákkal nem lehet ésszerűen indokolni. Törvényi kötelezettségről van szó, melynek teljesítése nem egyéni mérlegelés kérdése. Amennyiben az épület nem alkalmas az akadálymentesítésre, eljárás alá vont az elmúlt évek során gondoskodhatott volna arról, hogy szolgáltatását valamely másik, akadálymentes épületben nyújtsa.

A hatóság utalt arra is, hogy közforgalmú, fiók- és kézigyógyszertárak, továbbá intézeti gyógyszerterek működési, szolgálati és nyilvántartási rendjéről szóló 41/2007. (IX. 19.) EüM rendelet 2010. január 29-től hatályos 4. § (1) bekezdése is előírja, hogy a közforgalmú gyógyszertereknek akadálymentes betegforgalmi bejáratokkal kell rendelkeznie.

A hatóság megállapította, hogy eljárás alá vont az akadálymentesítési kötelezettségének elmulasztásával kérelmezővel szemben megsértette az egyenlő bánásmód követelményét és fogyatékoságával összefüggésben hátrányos megkülönböztetésben részesítette. A hatóság határozatában kötelezte eljárás alá vontat, hogy a jogsértő állapotot szüntesse meg, a határozat kézbesítésétől számított 1 éven belül biztosítsa szolgáltatásának akadálymentes igénybevételét a mozgáskorlátozott személyek számára, és arról a hatóságot 15 napon belül tájékoztassa.

(2014. június 12.)